

Maya paragliders

Geboren op de Babadağ

Tekst en foto's: Erwin Voogt en Bastienne Wentzel

Maya is een nieuw paragliding merk, afkomstig uit Turkije.

We spraken met de ontwerper en voelden het model Shaman, een EN-B, aan de tand in de thuisbasis Ölüdeniz.

Maya Paraşüt is opgericht in 2012 door Can Ergin. Maya is daarmee het eerste paragliding merk van Turkse bodem. Dat is opvallend, omdat Turkije met naar schatting zo'n 20.000 piloten een van de grotere paraglidinglanden is. We spreken Can (spreek uit "Djan") bij Sky Sports in Ölüdeniz.

Stel jezelf even voor?

"Ik ben Can Ergin, ik kom uit Izmir en ik ben kernfysicus. Tijdens mijn studie in Ankara was er een paraglidingclub waar ik vliegen heb geleerd in 1999. Het begon als hobby naast mijn studie maar al snel

was ik verslaafd. Ik heb daar mijn brevet en instructeurspapieren gehaald. In 2007 ben ik begonnen als professioneel tandempiloot bij Sky Sports in Ölüdeniz. Ik ben toen ook verhuisd naar Fethiye."

Hoe ben je begonnen met schermen ontwerpen?

"Voor een afstudeerproject aan de universiteit werkte ik met een simulatieprogramma voor turbinebladen van kernreactoren. De bladen van zo'n turbine hebben een vorm die lijkt op een vleugel. De software die het gedrag van de turbine, de zogeheten vloeistofdynamica simuleert, is ook geschikt om een vleugel te

simuleren. Voor mijn afstudeerproject had ik dan ook het idee om dit programma te gebruiken om een paraglider te ontwerpen. Dat vond de universiteit goed.

Het idee om zelf paragliders te ontwerpen bleef in mijn hoofd zitten. Jaren later in 2012, ik was toen al vijf jaar tandempiloot, besloot ik het idee uit te voeren. In Turkije is vreemd genoeg geen enkele paragliderfabrikant. Er zijn inmiddels zo'n 20.000 piloten. En ik dacht: als ik het niet probeer zal het idee altijd in mijn hoofd blijven zitten en weet ik nooit of het zal lukken. Dus ik ben gewoon begonnen."

Wanneer ben je met Maya paragliders begonnen?

"In 2012 is het bedrijf opgericht in Fethiye. Maya is zowel een mooie Turkse meisjesnaam als een verwijzing naar de indiaanse Mayacultuur. Die heeft veel overeenkomsten met de Turkse en ze zijn altijd innovatief geweest. In 2014 was mijn eerste prototype klaar. Ik heb het laten maken in Thailand, waar ook SupAir, Skywalk en andere grote merken hun schermen laten produceren. De dag dat ik het scherm kreeg om ermee te vliegen was erg spannend. Zal het vliegen? Gelukkig vloog het. Het had nog wat teveel remdruk en was niet zo wendbaar, maar het begin was er."

Wat voor schermen maakt Maya?

"We hebben nu vier schermen: een schoolscherm Haydi (dat betekent 'kom, we gaan' in het Turks), het EN-B scherm Shaman, de tweede versie alweer van de tandem Nomad en een lichtgewicht hike&fly miniwing Half Life 16."

Ik wil graag schermen maken die veilig zijn, zowel licht als duurzaam én betaalbaar. Ik houd zelf veel van hike&fly en loop graag de Babadag op in de winter om te vliegen. De schermen hebben in Turkije veel te verduren vanwege de rotsige ondergrond, de felle zon en het vocht in de lucht dus sterke materialen zijn belangrijk. Daarom zijn bijvoorbeeld de lijnen allemaal ommanteld. Daarnaast zijn de meeste Turkse piloten recreatie piloten die graag een veilig scherm vliegen. En tenslotte willen Turken ook niet teveel betalen. Ik denk dat ik een mooi compromis heb gemaakt. De eerste versie van mijn tandem heb ik zelf 400 uur mee gevlogen. Dat is veel in vergelijking met de andere tandemschermen die we hier gebruiken. De tweede versie heb ik wat dynamischer gemaakt en is populair bij de lokale tandempiloten."

Wat zijn je plannen met Maya?

"Dit jaar heb ik 80 schermen verkocht, wat ik een mooi aantal vind. Er zijn al diverse distributeurs in Europa, Brazilië, ook in Nederland. Boven de honderd schermen verkopen zou mooi zijn. Ik hoef geen blitse auto te rijden en ik heb mijn werk als tandempiloot, hoewel ik dat misschien in de toekomst wil vervangen door fulltime schermontwerper. Ik vind het veel interessanter om te doen en bovendien geeft het mij tijd om zelf meer te vliegen, zowel voor het testen van ideeën als om meer wedstrijden te gaan vliegen. De schermen worden momenteel nog altijd in Thailand geproduceerd, maar ik ben bezig met het opzetten van een Turks atelier. Deze mensen moeten eerst opgeleid worden en enkele maanden ervaring opdoen. Al die tijd moeten ze wel een inkomen hebben dus het opzetten van zo'n atelier is een kostbaar proces."

Enmaal boven je laat de Shaman zich makkelijk corrigeren.

Grote oren, inklappers, spiraal en SAT: bij alle manoeuvres reageert de Shaman beheerst en voorspelbaar.

De Shaman heeft vier lijngalerijen die samenkomen in drie risers.

Onze ervaring met de Maya Shaman EN-B

De Shaman is een klassiek ontworpen paraglider. Geen staafjes in de celopeningen, geen miniribs aan de achterkant en geen speciale naaipatronen voor de "3D shaping". Alle lijnen zijn van stam tot top gemanteld en zeer overzichtelijk te sorteren. Het past zeker bij de filosofie van degelijk en betaalbaar. Van een ruwe ondergrond heb je bij dit scherm een stuk minder te vrezzen. Licht is 'ie niet, maar opgevouwen is het een prima handelbaar pakket.

Als wij de Shaman vliegen (aan de bovenkant van de gewichtsklasse) is er een minimaal startwindje. Bij het opzetten heeft de Shaman dan een beetje meer aandacht nodig dan bij schermen waarbij de cellen in vorm gehouden worden door staafjes. Maar daarmee hebben we ook het enig merkbare nadeel van de klassieke constructie gehad. Boven je hoofd staat de Shaman als een huis en in de lucht is het een plezierig scherm. Echt een EN-B zoals een EN-B hoort te zijn, ons inziens: vlot sturend en met beheerste reacties.

Wat betreft de prestaties is er niks mis met dit scherm. In de najaarsthermie van de Babadağ draaien we moeiteloos mee met de XC-jongens in hun podharnassen. En belangrijker nog: bij de glijvlucht naar zee blijkt het glijgetal dik in orde. Boven zee spiralen, stallen, klappen en satten we het scherm zonder problemen – dit scherm voelt heel vertrouwd en lekker speels. De remdruk is stevig.

Eigenlijk roept de Shaman vooral vragen op over andere schermen: waarom al die ingewikkelde constructies? Wie op zoek is naar een fijne, vlotte en bovenal degelijke vleugel, een echte EN-B dus, zou zeker naar de Maya Shaman moeten kijken.

Maya Shaman S – de specs

Oppervlak	23,74 m ²
Doek	Dominico Tex 30D boven en onder
Cellen	52
Strekking	5,4
Gewicht	5,7 kg
Startgewicht	60-85 kg
Classificatie	EN-B

52 cellen voorzien van schotten, maar zonder staafjes.

